

مرکز مطالعات استراتژیک و منطقی
د ستراتژیکو او سیمه ییزو څېړنو مرکز

تحليل هفته

شماره: ۶۲ (از ۱۰ الی ۱۷ حوت ۱۳۹۲ هـ ش)

این نشریه مجموعه تحلیل رویدادهای مهم سیاسی و اقتصادی هفته وار است که به زبان های پشتو، دری، انگلیسی و عربی، توسط مرکز مطالعات استراتژیک و منطقی تهیه و نشر می گردد، تا نهادهای سیاست گذار از آن استفاده نمایند.

په دې گڼه کې لاندې مطلبونه لولئ:

۱- تصميم اعمار بند برق داسو در پاکستان و نیاز واکنش اعتراضی افغانستان

- مقدمه ۳
- پیامدهای اعمار این بند ۳
- اهمیت این آبها برای افغانستان ۴
- عوامل عدم استفاده درست از آبهای افغانستان ۴
- واکنش های تخریبی همسایه گان ۵
- واکنش لازم در برابر احداث این بند ۵

۲- د امریکا پر وړاندې د ولسمشر وروستي دريځونه

- ۷ ..... مقدمه
- ۷ ..... سياسي لوبه که حقيقت؟
- ۸ ..... ولسمشر څه پيغام رسول غواړي؟
- ۱۰ ..... حامد کرزی دوست يا رقيب امریکا؟
- ۱۰ ..... تأثير موقف حامد کرزی بر موقف رئيس جمهور آينده.
- ۱۱ ..... نتیجه بگومگوها میان کرزی و امریکا.

تصمیم اعمار بند برق داسو در پاکستان و نیاز واکنش اعتراضی افغانستان

مقدمه

شورای امنیت ملی افغانستان از آن چه که تصمیم پاکستان برای ساخت یک بند برق در مسیر رودخانه کابل- اندوس می‌خواند، انتقاد کرده می‌گوید: علیه این تصمیم در سطح جهانی اقدام می‌کند.

شورای امنیت ملی افغانستان افزوده است که این موضوع، تا هنوز از مجاری دیپلوماتیک پاکستان به دولت افغانستان اطلاع داده نشده و هیچ‌گونه توافق قبلی در این زمینه میان دو کشور صورت نگرفته است.

در خبرنامه‌یی که از سوی وزارت امور خارجه افغانستان به نشر رسیده، آمده است که پاکستان طرح پیشنهادی را به بانک جهانی فرستاده و طی آن تصمیم دارد تا بند برق "داسو" را روی دریای کابل - اندوس در منطقه کوهستانات ایالت خیبر پختونخواه پاکستان احداث نماید و بانک جهانی طرح پروژه مذکور را جهت نظر خواهی به جانب افغانستان ارائه کرده است.

در این خبرنامه آمده است که شورای امنیت ملی به وزارت‌های امور خارجه و مالیه دستور داده است تا در این زمینه اقدام نمایند و نگرانی افغانستان را به بانک جهانی انتقال دهد تا از تمویل و تطبیق این پروژه، بدون موافقت کتبی و رسمی دولت افغانستان خودداری نماید.

گفته می‌شود که این بند برق، توانایی تولید بیش از ۴۳۰۰ میگاوات برق را خواهد داشت.

نجیب آقا فهمیم، استاد پوهنځی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون کابل که در مورد آب‌های منطقه تحقیقات کرده است، در جواب پرسش‌های مرکز مطالعات استراتژیک و منطقوی، این موضوع را چنین تحلیل کرده است:

پیامدهای اعمار این بند

جهت بهره‌برداری از رودهای مشترک، بر اساس عرف بین المللی توافق کشورهای هم‌جوار ضرورت است و اقدام یک جانبه کشورهای پایین دست اینگونه رودخانه‌ها، نقض حقوق آب کشورهای بالادست شمرده می‌شود. اقدام پاکستان در ساخت بند برق «داسو» حق تقدم کشور افغانستان را بعنوان کشور بالادست رودخانه، جهت بهره‌برداری از آب آن زیر سوال برده و نوعی حقوق مکسبه برای پاکستان ایجاد می‌نماید و پاکستان می‌تواند در برابر اقدامات مشابه افغانستان در آینده، به آن استناد نموده و در برابر آن مانع تراشی نماید.

به استناد یک قاعده فقهی که در آن آمده است: (اِذْنٌ بِهٖ اَصْلُ شَيْءٍ اِذْنٌ بِهٖ لَوَازِمُ اَنْ نِّيزَ اسْت) پذیرش اقدامات پاکستان در مورد طراحی و احداث بند برق «داسو» توسط افغانستان، بصورت ضمنی تضمین تداوم جریان آب در بستر رودخانه نیز می باشد و این یعنی ایجاد محدودیت برای طرح و تطبیق پروژه های بهره برداری از آب برای آینده در افغانستان.

اهمیت این آبها برای افغانستان

ولایات لوگر، کابل، پروان، کاپیسا، پنجشیر، لغمان، جلال آباد، کنر و نورستان در حوزه آبریز این رودخانه قرار دارند. در این ولایات حتی در پایتخت کشور، حدود هشتاد فیصد مردم به آب صحی آشامیدنی دسترسی ندارند. هزارها هکتار زمین در این حوزه آبریز بخاطر کمبود آب از کشت باز مانده اند، احیای تاکستان های کوهدامن، حفظ طراوت باغ های تاریخی پغمان، چهاردهی و چهارآسیاب در اطراف کابل، احداث شهر کابل جدید و همچنان احیای زیتون باغ های ننگرهار و شالیزارهای لغمان به بهره برداری از آب این رودخانه ضرورت دارند. علاوه بر پایتخت و اکثر شهرهای بزرگ افغانستان وارداتی بوده و توجه به اقتصاد برق یا استفاده از توان بالقوه برق آبی در کشور، بخصوص در حوزه آبریز کابل که حدود 26% منابع آب سطحی کشور ما را تشکیل می دهد، برای صادرات انرژی به کشورهای همسایه و رشد اقتصادی افغانستان یک نیاز اساسی شمرده می شود.

در همین حال نیاز و علاقمندی همسایه گان افغانستان به این آبها فرصت و امتیاز خوبی برای افغانستان است، تا بر اساس آن مناسبات خود را با همسایه گان بر مبنای جدید تعریف نماید. وجود آب بیشتر از نیازهای داخلی در کشور و نیاز همسایه گان به آن، از یکسو و نیاز متقابل ما به صلح، قطع مداخله خارجی، انرژی، داشتن راه های ترانزیتی مطمئن و استفاده از بندرگاه های این کشورها؛ مبنای خوبی است برای آنچه که ما می توانیم از آن بعنوان دیپلوماسی آب نام ببریم.

دیپلوماسی آب در شرایطی که با قواعد آن آشنا باشیم قادر است تا آب را از عرصه تقابل با همسایه گان بیرون ساخته و به یک عامل همکاری منطقی تبدیل نماید. لازم به یادآوریست که تحقق این امر در صورتی امکان پذیر است که همسایگان ما نیز به حاکمیت و تمامیت ارضی کشور ما احترام گذاشته و با ترک سیاست یک جانبه گرایی و زورمدارانه، پیروی از سیاست عقل سلیم را در تعامل با همسایه مسلمان خود سرلوحه کار خود قرار دهند.

عوامل عدم استفاده درست از آبهای افغانستان

اما اینکه افغانستان تاکنون از این آبها استفاده درست نکرده و در کل آبهای خود را به گونه درست مدیریت نکرده است، عوامل زیر در آن نقش عمده داشته اند:

اول: اینکه در کشور ما چون آب قیمتی نداشته و به آسانی در اکثر جاهها یافت می شود، لذا اهمیت آن بخوبی باز شناخته نشده و آگاهی عمومی در مورد نقش و اهمیت آن در توسعه اقتصادی بسیار در سطح پایین قرار دارد.

دوم: جنگ سالیان طولانی سبب شده تا هیچ پروژه زیربنایی بخاطر بهره برداری از آب، به بهره برداری نرسد.

سوم: تصمیم‌گیری در مورد این ماده حیاتی متمرکز نبوده و بین بخش‌های مختلف از جمله وزارت‌های احیا و انکشاف دهات، زراعت، شهرسازی، انرژی و آب و شاروالی‌ها تقسیم شده که هر ارگان سلیقه‌های بخشی خود را در این زمینه اعمال می‌نمایند.

چهارم: نبود یک دیدگاه کلی و منسجم در سطح مراجع تصمیم‌گیری، سوء مدیریت و نداشتن یک ماستر پلان اساسی برای بهره‌برداری از آب در سطح کشور.

پنجم: کارشکنی کشورهای همسایه در تمویل طراحی و احداث پروژه‌های بزرگ مرتبط با بهره‌برداری از آب.

ششم: انفعال و بی‌برنامه‌گی شورای عالی و آب بعنوان یک نهاد هماهنگ‌کننده و تصمیم‌گیرنده اصلی، در مورد موضوعات مرتبط به آب.

واکنش‌های تخریبی همسایه‌گان

تلاش‌هایی نیز جهت اعمار بندهای آب بر روی برخی از این منابع در داخل افغانستان صورت گرفته است که بر اساس گزارش‌ها با واکنش‌های تخریبی برخی از همسایه‌گان قرار گرفته است و همسایه‌گان افغانستان تاکنون به گونه‌ی انحصاری از این آب‌ها استفاده کرده‌اند.

در حالیکه افغانستان با تأخیر به اهمیت و نقش آب در توسعه اقتصادی و انسانی پی برده است همسایه‌گان ما که تشنه‌تر از ما می‌باشند از گذشته‌های دور روی منابع آبی کشور ما سفره پهن نموده و بهره‌برداری از آن‌ها را در الویت‌های کاری خود قرار داده‌اند. اما مقتضای عرف حقوقی در حقوق بین‌الملل آنست که اینگونه اقدامات یک جانبه در استفاده از آبراه‌های افغانستان که اکثر آن‌ها موقعیت رودخانه‌های داخلی را دارند هیچگونه آثار حقوقی منفی برای کشور ما به همراه نداشته و حق کشور ما در استفاده از آب‌های خود محفوظ می‌باشد. با وجود آن کارشکنی کشورهای همسایه در اجرای پروژه‌های استفاده از آب حتمی است، اما نباید تسلیم این کارشکنی‌ها شویم اگر ما دانش این موضوع را بدست بیاوریم و خود را با وضعیت آبی کشور و وضعیت حقوقی رودخانه‌های بین‌المللی و موافقتنامه‌های آبی میان کشورها آشنا بسازیم.

واکنش لازم در برابر احداث این بند

از آنجایی که پاکستان بخاطر تمویل این پروژه بزرگ، به حمایت مالی بانک جهانی و سایر مؤسسات بین‌المللی نیاز دارد و پالیسی اینگونه مؤسسات برای تمویل پروژه‌های بزرگ ایجاب می‌کند، تا توافق کشورهای هم‌جوار را داشته باشند، لذا اعتراض دولت افغانستان در کوتاه مدت باعث خواهد شد که این مؤسسات از حمایت مالی پروژه دست بکشند و برای دولت افغانستان لازم است تا در درازمدت بخاطر جلوگیری از ساخت آن توسط دولت پاکستان با استفاده از منابع داخلی خود، روی یک رشته اقدامات سیاسی و حقوقی دیگر نیز فکر نماید.

اگر پاکستان در قدم دوم برای تطبیق این پروژه امید خود را از حمایت‌های بانک جهانی و سایر مؤسسات بین‌المللی قطع نموده و روی منابع داخلی خود تکیه نماید که در آن صورت باز هم حق اعتراض به مؤسسات بین‌المللی برای دولت افغانستان محفوظ است. اما عاقلانه آن خواهد بود تا به هر ترتیب ممکن رضایت و توافق دولت افغانستان را بدست آورد.

افغانستان می‌تواند با طرح شکایت حقوقی در مراجع بین‌المللی جلو احداث این بند را بگیرد. همچنان راه دیگر مقابله با اقدامات یک‌جانبه پاکستان آن است که دولت افغانستان از حق متقابل خود استفاده نموده و طرح پروژه‌های کوچک و بزرگ بخاطر بهره‌برداری از آب این رودخانه را، جزء اولویت‌های کاری خود قرار دهد.

د امریکا پر وړاندې د ولسمشر وروستي دريځونه

مقدمه

ولسمشر حامد کرزي له امریکایي واشنگټن پوسټ ورځپاڼې سره په یوه مرکه کې ویلي، چې په افغانستان کې جگړه د امریکا او لوېدیځ د گټو لپاره پیل شوې ده.

ښاغلي کرزي په دغه مرکه کې القاعده له حقیقت څخه لرې یوه افسانه گڼلې او زیاته کړې یې ده، چې ترورېزم او القاعده امریکا د خپلو گټو لپاره رامنځته کړي او تر دغه نامه لاندې روانې جگړې افغانانو ته له ځورونې او وژنې پرته نور څه نه دي درلودلي.

نوموړي ویلي، چې امریکا په تېرو دولسو کلونو کې له افغانستان سره خیانت کړی او په داسې حال کې چې روانه جگړه د امریکا ده؛ خو یوازې افغانان پکې وژل کېږي او د امریکایي ځواکونو له خوا ډېری نیول شوي کسان هم جرم نه لري او بې گناه دي.

د ده په وینا، په افغانستان کې د جگړې لپاره هېڅ عامل نشته دی او دغه جگړه د افغانستان پر خلکو تحمیل شوې ده.

همدا موضوع د ویسا ورځپاڼې مسؤل مدیر محمد زبیر شفیقي د سټراټیژیکو او سیمه ییزو څېړنو مرکز د پوښتنو په ځواب کې څېړلې ده:

سیاسي لوبه که حقیقت؟

امریکا او نړیواله ټولنه څه باندې یوه لسيزه مخکې افغانستان ته د آرامۍ او جگړې ختمولو تر شعار لاندې راغله؛ خو دلته یې کور په کور ماتمونه جوړ کړل او دا جگړه د یوې بې تعریفه جگړې په توگه وغځېده، هېڅوک د دغې جگړې په لوري،

ارزښتونو او پایلو نه پوهېږي. نو له همدې کبله لکه څرنگه چې ښاغلی کرزی په خپله هم وايي، د امریکا پر وړاندې د نوموړي وروستی دريځ د هغه د تېرو کلونو د تجربو پایله ده او د دې څرگندونه کوي، چې حامد کرزی په رښتیا هم له امریکا او نړيوالې ټولنې ناراضه دی.

حامد کرزي دې ته ورته خبرې څو کاله مخکې هم په شخصي مجلسونو کې مطرح کولې؛ خو نړيوالو پام نه دی ورته کړی او اوس يې په علني توگه وايي؛ مگر څوک چې دا خبرې هسې ډرامه بولي او د سياسي لوبې په سترگه ورته گوري، دا ناسمه ده او هغوی خپلې موخې لري؛ ځکه په سياست کې هم دغسې ډرامې ځای نه لري.

دا چې ځينې کسان وايي، چې دا حقايق يې ولې په تېرو کلونو کې نه ويل؟ په دې اړه څو نقطې د پام وړ دي:

لومړی: په لومړيو کلونو کې خوش باوري وه او دوه درې کاله چا گومان نه کاوه، چې نړۍ به له افغانستان سره دومره د منافقت چلند کوي او ښاغلی کرزی په دې تېروتنلی و، چې د امریکایانو کړنې به تېروتنې وي او د افغانستان او سيمې د اشغال او بربادۍ پلانونه به نه وي.

دویم: کله چې ښاغلی کرزی د نړيوالو او امریکایانو د خیانت په اړه باوري شو، له ۲۰۰۴ او ۲۰۰۵ زېږدي کلونو وروسته يې د دوی د جفاوو له امله په ديپلوماتیکه ژبه اعتراض پيل کړ او په پټه يې د اصلاح راوستلو لپاره خپلې گيلې پيل کړې.

درېم: خو کله چې هغو هم پایله ونه درلوده، بيا يې له ۲۰۰۶ او ۲۰۰۷ زېږدي کلونو راوروسته دارنگه نیوکې او څرگندونې په علني ډول پيل کړې دي او هرکله يې چې څه اغېز او کومه پایله نه ده درلودلې، نو پر امریکایانو يې نیوکې یوڅه زیاتې شوې دي؛ ځکه نو دا د نوموړي اوسنی دريځ نه دی او هغه نیوکې يې اوسمهال د پخوا په پرتله یوڅه زیاتې شوې دي.

ولسمشر څه پیغام رسول غواړي؟

دا چې ولسمشر کرزی په ډېر څرگند ډول وايي، چې القاعده او ترورېزم له حقیقه لرې یوه افسانه ده او امریکا له دغې افسانې په خپله گټه کار اخلي او په مرسته يې یوه بې تعريفه جگړه روانه کړې ده، غواړي په دې توگه د افغانستان ملت ته یو ډول پیغام ورسوي.

امریکایان په یوه چا د القاعده نوم اېږدي، عملیات کوي او وايي چې دلته د القاعدې غړی و؛ په کوم ځای کې وړانی او ویجاړی کوي په دې پلمه چې دلته د القاعدې او [په اصطلاح] ترهگرو پټنځای و؛ نه دوست تعریف شوی او نه هم دښمن. او د دغه ناڅرگند حالت موخه يې همدا ده چې د جگړې اهداف گونگ وي او تر نامعلومې مودې پورې دلته د پاتې کېدو چانس ولري.

د امریکایانو پر دغو ناڅرګندو موخو د حامد کرزي بدګوماني هم د باور کچې ته رسېدلې ده او نوموړی اوس په دې پوه دی، چې امریکایانو له افغانستان سره جفا کړې او هڅه کوي، چې په دې اړه خپل مسؤولیت تر یوې کچې ادا کړي.

دا مهال حامد کرزي ته، لکه څرنگه چې نوموړي هم له واشنګټن پوسټ سره په مرکه کې ويلي، همدا یوه وسیله وړپاتې ده چې د رسنیو له لارې خپل غږ اوچت کړي. که څه هم د یوه هېواد د ولسمشر په توګه د حامد کرزي له دې کمزورۍ هم سترګې نه شو پټولای، چې په تېرو کلونو کې د یوه ژمن حکومتي ټیم په جوړولو ونه توانېد، په هېواد مین خلک یې په حکومت کې راټول نه شو کړای او ډېری یې داسې کسان دي، چې د نوموړي د اوسني دريځ مخالف دي؛ خو بیا هم کرزي تر یوې کچې خپل مسؤولیت ادا کړی دی.

د افغانستان غوندې هېواد ولسمشر، چې د نړېوالې ټولنې تر اشراف لاندې نظام پکې جوړ شو، نن په دومره علني ډول د افغانستان په اړه د امریکا او نړېوالو پر ناسمو او دښمنانه سیاستونو نیوکې کوي او په څرګنده وایي چې امریکا د خپلو اهدافو لپاره د افغانانو د وژلو لوبه روانه کړې ده، همدا پیغام هم ملت ته رسول یو لوی کار دی. ملت هم باید دغه پیغام بې ارزښته ونه بولي او څه چې حامد کرزي امریکا ته وایي، چې جګړه تعریف کړئ، دښمن تعریف کړئ، زموږ ملي ګټې په پام کې ونیسئ او دلته د سولې د ټینګښت په لاره کې رښتیني ګامونه اوچت کړئ، افغانان هم د دغو ټکو روښانه کول له امریکا وغواړي.

د ملت تر څنګ راتلونکي ولسمشر ته هم نه ښایي، چې په هېواد کې د سولې د ټینګښت لپاره اوسنی پورته شوی غږ له پامه وغورځوي. که څه هم داسې ښکاري چې د ولسمشرۍ په نوماندانو کې له یوه تن پرته نور ټول په پټو سترګو او له کوم شرط پرته له امریکا سره د امنیتي تړون د لاسلیک کولو پلویان دي؛ خو که راتلونکی ولسمشر په رښتیا هم د ملت د برخليک مسؤولیت درک کړي، دا به ډېره ګرانه وي چې یو ځل د سولې د ټینګښت او د افغانانو پر کورونو د ړندو عملیاتو د بندېدلو غږ اوچت شوی او نړېوالو ته دا ویل شوي، چې د خپلو اهدافو لپاره دې افغانان نه وژني او بیا راتلونکی ولسمشر دا هرڅه له پامه غورځوي او د افغانانو ګټې د امریکا د ګټو قرباني کوي.

وحید مزده، نویسنده و تحلیلگر مسائل سیاسی نیز در تحلیل خود، پیرامون اظهارات اخیر رئیس جمهور چین اظهار داشت:

حامد کرزی دوست یا رقیب امریکا؟

با آنکه حامد کرزی در سال‌های اول با امریکایی‌ها هماهنگ بود و ما به یاد داریم که طیاره‌های امریکایی در بسیاری از مناطق، مردم غیرنظامی را کشتند و مناطق غیرنظامی، مراسم عروسی و عزاداری را بمبارد کردند، ولی آقای کرزی چیزی نمی‌گفت؛ اما به نظر می‌رسد که بعد از دوازده سال آقای کرزی به این نتیجه می‌رسد که واقعاً امریکا اهداف دیگری را در افغانستان دنبال می‌کند، شاید یکی از آن دلایل این باشد که آقای کرزی در رابطه با مسایل مهم کشور مخصوصاً مسئله انتخابات، مداخله‌های امریکایی‌ها را دید و این موقف را اتخاذ نمود.

به همین دلیل به نظر نمی‌رسد که این کار دسیسه‌ای از جانب امریکا باشد و امریکایی‌ها به کرزی گفته باشند که همچو حرف‌ها را بزند و معمول هم نیست که همچو سیاست‌ها از طرف امریکا روی دست گرفته شود؛ در هیچ کشوری دیگری هم این کار نشده که یک رییس جمهوری یا یک کسی را خودشان وظیفه داده باشند تا بخاطر کسب محبوبیت اینگونه حرف‌ها را بزند. همه این اظهارات به زیان امریکا است و امریکا از آن هیچ بهره‌ای نمی‌برد، در حقیقت این حرف‌ها تجربه آقای کرزی در طول دوازده یا سیزده سالی که با امریکایی‌ها بوده، است و حامد کرزی به این نتیجه رسیده که جنگی که در سال ۲۰۰۱ میلادی در افغانستان به راه افتاد، این جنگ جنگ افغان‌ها نبود، جنگ امریکایی‌ها بوده و امریکایی‌ها به خاطر منافع خودشان آمدند و هیچگاه به افغان‌ها صادق نبودند.

تأثیر موقف حامد کرزی بر موقف رئیس جمهور آینده

آقای کرزی بخاطر امضای قرارداد امنیتی با امریکا، فشارهای زیادی را متحمل شد تا یک خاطره خوشی را از خود در تاریخ بگذارد و بگوید که من این قرارداد را امضا نکردم چون این قرارداد به نفع افغانستان نبود، اما در عین حال امریکایی‌ها که می‌دانند انتخابات آینده افغانستان یک انتخاباتی طبعاً با مشکلات خواهد بود و احتمال دارد که انتخابات به دور دوم برود و در دور دوم کشمکش‌هایی به وجود بیاید و در نتیجه حکومتی به وجود بیاید که مشروعیتی به اندازه حکومت آقای کرزی نداشته باشد، از این سبب امضای قرارداد با آن حکومت کاملاً بی‌معنا خواهد بود و حتی هر کسیکه اگر این قرارداد را امضا بکند، حتی به اندازه یک وزیر کابینه آقای کرزی هم ارزش نخواهد داشت، به همین دلیل امریکایی‌ها تأکید داشتند، که آقای کرزی این قرارداد را امضا نماید ولی حامد کرزی آنرا امضا نکرد که در نتیجه حالا فشارهایی آمده و آقای کرزی هم به حمله متقابل پرداخته است، همان طوری که گفته می‌شود که بهترین دفاع حمله است،

در برابر حملاتی که امریکایی‌ها انجام می‌دهند، آقای کرزی هم در موضع تهاجمی قرار گرفته و می‌خواهد که حمله را به حمله جواب بدهد.

مسئله انتخابات یک موضوع بسیار حساس است، امریکایی‌ها می‌خواهد به هر قیمت ممکن انتخابات برگزار شود و حاصل انتخابات یک حکومتی باشد که امریکایی‌ها بتوانند به مردم خود بگویند که ما در افغانستان دموکراسی را پیروز ساختیم. کرزی هم در این انتخابات بازی خودش را داشته و تلاش کرده که برای امریکایی‌ها مشکلاتی را ایجاد بکند، چون آقای کرزی به این باور بود که امریکایی‌ها به هر حال در انتخابات مداخله می‌کنند، تلاش کرد تا شرایطی را به وجود بیاورد که امریکایی‌ها ندانند که چگونه مداخله کنند، اوضاع را طوری ساخت که امروز ما یازده کاندید داریم و گفته می‌شود که اکثریت آن‌ها نیز به تشویق آقای کرزی خود را کاندید کردند.

از سوی دیگر هر رییس جمهوری که در آینده به قدرت می‌رسد، باید در نظر بگیرد که آقای کرزی در افغانستان طولانی‌ترین دوران حکومت را بعد از ظاهرشاه در تاریخ معاصر افغانستان داشته است، و امریکایی‌ها نیز نمی‌تواند آقای کرزی را نادیده بگیرند، نظر به همین دلیل آقای اوباما بعد از چندین ماه که نمی‌خواست با کرزی صحبت بکند، حالا می‌بینیم که از طریق تلفون با حامد کرزی صحبت می‌کند. به نظر می‌رسد که موقف گیری آقای کرزی و سیاستی را که در پیش گرفت نتیجه بخش بود و امریکایی‌ها را مجبور ساخت که دوباره به طرف آقای کرزی روی بیاورد. نقش آقای کرزی در آینده هم حتی اگر امریکا بخواهد یا نخواهد، روی اوضاع سیاسی افغانستان یک نقش تأثیرگذار خواهد بود.

نتیجه بگومگوها میان کرزی و امریکا

نظر به اظهارات کنونی حامد کرزی به نظر می‌رسد که سخنان دیگری هم است که آقای کرزی تاهنوز آنرا نگفته و شاید در آینده بگوید، اما آنچه را که تاکنون گفته، مداخله امریکایی‌ها در کارهایی است که مربوطه به حاکمیت ملی افغانستان می‌شدند، در حقیقت آقای کرزی می‌خواهد بگوید که امریکایی‌ها حکومتی را که خودشان به وجود آوردند باید آنرا تقویت می‌کردند، اما بالعکس آنرا تضعیف کردند، امریکایی‌ها پول‌هایی را که به نام کمک با افغانستان آوردند، در افغانستان به مصرف نرسید و همان طوریکه گفته می‌شود که ششصد میلیارد دالر در طولانی‌ترین جنگ امریکا در افغانستان به مصرف رسیده، افغانستان از آن هیچ بهره‌ای نبرده است و حالا که خارجی‌ها می‌خواهند از افغانستان بیرون شوند، نه نیروهای مسلح افغانستان تقویت شده، نه علیه مواد مخدر کدام اقدامی صورت گرفته و نه هم کارهای دیگری بنیادی صورت گرفته است؛ پس همه اهدافی که امریکا بخاطر آن به افغانستان آمده بودند، امریکایی‌ها در هیچ کدام آن اقدام جدی نکرده‌اند.

آقای کرزی حالا می‌خواهد به مردم افغانستان بگوید که بعد از سال ۲۰۱۴ میلادی که خودش بر سر قدرت نخواهد بود، امریکا یک دوست خوبی برای افغانستان نمی‌تواند باشد. اما در کنار آن هدف حامد کرزی ایجاد یک گوشه خوبی در قلب‌های مردم افغانستان برای خودش نیز است، آقای کرزی به خوبی می‌داند که هر کسیکه از قدرت در افغانستان برکنار می‌شود، تا زمانیکه در منصب قدرت باشد شاید مردم آنرا دوست نداشته باشد، اما زمانیکه یک رهبر از قدرت در افغانستان برکنار می‌شود، چون حتماً کسیکه جانشین او می‌گردد، در شرایط کنونی یک رهبر موفق شده نمی‌تواند، از این سبب مردم می‌گویند که همان رهبر قبلی بهتر بود و دوباره به او روی می‌آورند، از این سبب در حقیقت آقای کرزی می‌خواهد که یک دو سال بعد مردم به یادش بیفتند و دوباره آقای کرزی امکان بازگشت به قدرت داشته باشد.

خاموشی آقای کرزی در سال‌های گذشته شاید به دلیل آن بوده که چون او در رأس قدرت بود و به خاموشی ترجیح می‌داد، تا کاری نشود که وضعیت را خراب‌تر بسازد و امریکایی‌ها او را برکنار نمایند، یا هم شرایطی را به وجود بیاورند که وضعیت او از آنچه که است بدتر شود و حکومت او با مداخله امریکایی‌ها یک حکومت کاملاً ناکام به حساب بیاید، از این سبب گاهی خاموش بوده گاهی هم اعتراضات می‌کرد که اعتراضات او هم سروصدای بسیار بلندی نداشت، اما حالا که می‌داند زمان ریاست جمهوری اش به پایان رسیده است، فرصتی را برای آن مساعد دانسته است که باید تمامی آنچه را که در دل دارد بگوید، اما اگر در گذشته این حرف‌ها را می‌زد، امکان داشت که امریکایی‌ها شرایط را طوری به وجود بیاورند که مردم از آقای کرزی خاطره‌های خوبی نداشته باشند.

هدف اظهارات اخیر آقای کرزی این است که می‌خواهد به مردم دنیا بگوید که امریکایی‌ها بهانه‌ای را برای جنگ در کشورهای اسلامی جستجو می‌کنند و یک چیزی را به نام القاعده به وجود آوردند؛ البته این نظر به همان شرایطی را که ما اگر ببینیم که بعد از پروفاشی اتحاد شوروی، امریکایی‌ها چطور ناگهان القاعده یا تروریسم را به عنوان یک دشمن مطرح کردند، در حالیکه در دوران جنگ سرد چنین چیزی نبود، کرزی می‌خواهد بگوید که امریکا یک دشمن فرضی را بوجود آورد و بنام جنگ با این دشمن فرضی، مردم زیادی را کشت و هنوز هم می‌خواهد این کار را بکند. به نظر می‌رسد که آقای کرزی بعد از کنار رفتن از قدرت، شاید مسایل بسیار تندتری را در رابطه به اهداف امریکا در افغانستان و منطقه بیان کند که تاکنون شاید نگفته باشد. پایان